

25 SINGAPORE.

Litteraturblad n:o 8, augusti 1855

Mången läsare torde erinra sig, att efter Engelsmännens krigiska expedition till Kina 1840–42, Frankrikes regering hastade att äfven den afsluta en traktat med det hemlighetsfulla rikets beherrskare, en så mycket lättare sak, som Engelsmännen betingat fri seglation för alla nationers fartyg i de för den sjelfva öppnade sex hamnarne. Franska expeditionen afgick på fregatten *Syrene* och korvetten *Victorieuse* från Brest i December 1843. Med densamma följde i egenskap af naturforskare, förnämligast mineralog, och nationalekonomisk undersökare och berättare M. Jules Itier, hvars resebeskrifning¹ ligger för oss. Ombord dels på *Syrene*, dels på andra i Chinesiska och Ostindiska farvattnen stationerade fartyg besökte Itier utom Kina på ditvägen Teneriffa, Godahoppssudden, de Asiatiska öarne o. s. v. samt på återvägen åter dessa öar, Kochinkina, Ceylon. Resebeskrifningen är derföre rik på omvexling, innehåller också en mängd intressanta, till stor del nya data om dessa trakter samt har många lifliga skildringar af deras natur, invånare, sociala inrättningar och förhållanden. En ordnad resebeskrifning har visst i vår tanke företräde framför en i dagboksform; men då Förf. begagnat denna form, anse vi det rättare att här lemna en enkel öfversättning, uteslutande det jemförelsevis obetydliga och likgiltiga, än att söka till ett sammanhängande helt ordna Förf:s notiser. Vi välja likväl våra utdrag icke efter den större förtjenst, hvarmed det ena eller andra stället i arbetet är af Förf. behandladt, utan efter det större intresse, vi hos läsaren kunna förutsätta för den ena eller andra ort, det ena eller andra förhållande, han beskrifver. Vi göra början med hans underrättelser om Singapore, denna nyanlagda Engelska koloni, emedan det har stort intresse att se, huru denna ort på 25 år från intet uppvuxit till en stor stad, en af de mest betydande för handeln och civilisationens fortgång i dessa trakter af jorden.

Staden *Singapore* eller *Sinkapur* är år 1820 af Engelsmännen anlagd på en ö af samma namn, belägen mellan de båda yttersta spetsarne af halfön Malakka. Ön tillhörde förut sultanen af Dschohor på Malakka, af hvilken Engelsmännen mot en årspension 1819 köpte stadens område och 1824 hela ön. Denna var dittills blott ett näste för Malayiska sjöröfvere. Dess läge vid den vanliga segelleden, Malakka sundet, mellan indiska hafvet och Kinesiska farvattnen samt Stilla Oceanen, ger denna besittning en viss likhet med Gibraltar. Men den tjänar såsom denna fästning icke blott till en örlogsstation, utan utgör en nederlagsplats för handeln mellan Ostindien och Europa på ena sidan, Kina samt hela den Asiatiska och Stilla hafs arkipelagen på den andra. Isynnerhet sedan den blef frihamn, har handeln stigit utomordentligt. Äfven är den en hufvudort för Engelska missionsväsendet. Förf. uppgär stadens folkmängd för 1844; den uppgår nu säkert betydligt öfver 100 tusen invånare, Kineser, Malayer, Javanare, Hinduer, Armenier, Judar och Europeer.

Men vi låta Hr *Itier* tala.

¹ Titeln är: *Journal d'un voyage en Chine en 1843, 1844, 1845, 1846 par M. Jules Itier. I–II Vol. Paris 1848, III Vol. 1853.*